

[Bøgholm.]

søge at skabe en eksamensskole, der ligger udover det naturlige behov.

Det er mit håb, at de to erklæringer, der så stærkt optager sindene, vil bringe lysere farver ind i forholdet mellem Danmark og Tyskland. Det, vi kalder grænseforholdet, ville på afgørende måde få sit præg af sådanne lysere farver.

Det må nu engang være målet for europæisk samarbejde at nå frem til en ændring af selv grænsebegrebet. Oprindeligt var grænsen ikke nogen linie, men et overdrev mellem folkene, og det var først, da grænsen blev en linie, at grænserne blev udgangspunkt for langt de fleste krige på Europas fastland. Set fra det europæiske samarbejdes synspunkt er det en grænseopgave at knytte nationerne nærmere sammen. Derved fortrænges grænselinien, men grænse-landets betydning bliver ikke mindre, tværtimod. Det betyder ikke, at den nationale grænsekamp vil ophøre. Det betyder ikke, at der ikke stadig vil være en stor dansk indsats at øve på begge sider grænsen i det land, der så længe var vort. Vor kultur søger sin fremskridtslinie gennem en fri meningsbrydning. Det er denne meningsbrydnings frihed, vi ønsker sikret. Det er ikke dansk eller tysk prædiken i Slesvigs kirker, der skaber uvilje mellem Danmark og Tyskland, det er de stængte kirkedøre. Det er ikke skolens danske eller tyske barnetale, der skaber dårlige forhold mellem danskere og tyskere, men det er den hindrede eller vanskeliggjorte skolegang. Vi har, danske og tyske, i de erklæringer, der nu foreligger til behandling i vore parlamenter, givet udtryk for, at vi ønsker at give frihedskår til både dansk og tysk.

Det er med glæde, ja, vel næsten med stolthed, vi i dag kan se på det arbejde, landsmænd har øvet og øver syd for grænsen. Det er med stolthed, vi ser på den indsats, de har øvet. Det er med glæde, vi er i stand til at give dem hjælp til at øve deres arbejde i den kommende tid.

Mange har i den tid, der er gået, talt, som om Sydslesvigs danskhed var en kunstig danskhed, fremkaldt af efterkrigsforhold. De glemmer, at Sydslesvig gik bort fra Danmark som en følge af begivenhederne efter julirevolutionen i Frankrig i 1830, da Sydslesvigs ungdom søgte bort imod fri-

heden, som den ikke mente at finde i Frederik den Sjettes Danmark, men som den mente var at finde ved Tysklands universiteter. Det er denne frihedstrang, der dengang førte dele af Sydslesvigs ungdom bort fra Danmark, som nu har været medvirkende til at føre Sydslesvigs ungdom tilbage til Danmark. I den tid, der kommer, vil Sydslesvig blive enten en kløft eller en bro mellem dansk og tysk. Vi ønsker, at det må blive broen.

Med disse bemærkninger vil jeg gerne på mit partis vegne give tilslutning både til forslaget til folketingsbeslutning og til lovforslaget.

Jørgen Jørgensen (Lejre): De afsluttede dansk-tyske forhandlinger må siges at være forløbet på særdeles tilfredsstillende måde. Vigtige spørgsmål for Sydslesvigs danske blev klaret, og den tyske forbundsregerings positive standpunkttagen til de anerkendte demokratiske synspunkter vedrørende nationale mindretal er der grund til at tillægge betydelig værdi. Den tyske forbundsregerings tilsagn om at ville arbejde for, at valgloven til Kielerlanddagen ændres, så det danske mindretal i Sydslesvig på lige fod med andre borgere i landsdelen kan blive repræsenteret i landdagen, er det direkte udtryk for Bonnregeringens vilje til at efterleve grundsatningerne i en demokratisk mindretalspolitik. Vi venter og håber at se flere beslutninger af samme karakter på andre områder i tysk administration i Sydslesvig. Fra dansk side kan det kun være en glæde og tilfredsstillelse at fastslå, som det sker i regeringens forslag til beslutning, at vi fremdeles vil efterleve og overholde retsprincipperne i menneskerettighedernes erklæring, sådan som de er praktiseret i dansk mindretalspolitik i Nordslesvig siden 1920.

Under de drøftelser af mindretalsproblemerne, som de dansk-tyske forhandlinger giver anledning til, vil det være naturligt ved denne lejlighed at se på mindretals-spørgsmålet, som det har formet sig syd og nord for grænsen siden 1920.

Det var med oprigtig glæde og med en vis stolthed, at Danmark under fredsforhandlingerne i Paris i 1920 kunne fastslå og få godkendt af de allierede stormagter, at den danske grundlov var så rummelig og